

Uwaga na drogach będzie gołoledź!

Synoptycy Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej wydali ostrzeżenie pierwszego stopnia o marzących opadach powodujących gołoledź. Szczególnie apelujemy o ostrożność podczas jazdy. Na drogach będzie ślisko!

Dzisiaj (8.01) od godziny 21:00 do jutrzejszych godzin porannych na terenie województwa małopolskiego w tym w powiecie limanowskim prognozuje się wystąpienie słabych opadów marznącego deszczu oraz mżawki powodujących gołoledź. Prawdopodobieństwo zjawiska to aż 80%.

Bezpieczeństwo w twoim domu

W 2019 roku co piąty pożar powstał w mieszkaniu – tam, gdzie czujemy się najbezpieczniej i zbyt często zapominamy o potencjalnych zagrożeniach. W 2019 roku w Polsce odnotowano już blisko 150 tys. pożarów, 3619 osób zostało rannych, 477 osób poniosło śmierć w pożarach, a 14 osób zginęło od zatrucia tlenkiem węgla. W wielu przypadkach przyczyną śmierci jest zetknięcie z dymami i toksycznymi produktami spalania, takimi jak: chlorowodór, cyjanowodór.

Pomimo tego, że bezpośrednią przyczyną śmierci są najczęściej silnie trujące produkty spalania i rozkładu termicznego, ciągle bardzo mało popularne jest wyposażanie domów w czujki gazu, dymu oraz tlenku węgla. Mają one za zadanie jak najszybciej ostrzec o potencjalnym zagrożeniu w mieszkaniu, domu i ochronić Twoje zdrowie i życie.

Jak działa czujka dymu?

Jeżeli do jej wnętrza wniknie dym, natychmiast uruchomi się głośny alarm dźwiękowy oraz alarm optyczny (zacznie migać czerwona dioda). Urządzenie, mimo że nie zapobiegnie powstaniu pożaru, skutecznie może zaalarmować Ciebie i Twoich najbliższych o powstałym pożarze, co umożliwi to szybkie opuszczenie zagrożonego miejsca. Montaż czujki dymu w mieszkaniu jest bardzo prosty, istotne jest miejsce w którym zostanie zamontowana. Najlepiej ułożyć ją w centralnej części sufitu, np. w przedpokoju.

Po co Ci czujnik tlenku węgla?

Wykrywa ona już minimalne, a nadal bezpieczne dla życia stężenie tlenku węgla (czadu) w powietrzu i natychmiast to sygnalizuje przez głośny alarm i migoczącą czerwoną diodę. Dzięki temu masz czas, by zapobiec zatruciu czadem. Aby zapewnić maksymalne bezpieczeństwo domowników zaleca się zainstalowanie czujników tlenku węgla we wszystkich pomieszczeniach, w których używane są urządzenia emitujące spaliny.

Skąd się bierze czad i dlaczego jest tak niebezpieczny?

Tlenek węgla, czyli czad, powstaje podczas procesu niepełnego spalania materiałów palnych, w tym paliw, który zachodzi przy niedostatku tlenu w otaczającej atmosferze.

Niebezpieczeństwo zaszadzenia wynika z faktu, iż tlenek węgla:

- jest gazem niewyczuwalnym przez zmysły człowieka (bezwonny, bezbarwny i pozbawiony smaku),
- blokuje dostęp tlenu do organizmu – zajmuje jego miejsce w czerwonych ciałkach krwi, powodując przy długotrwałym narażeniu (w większych dawkach) śmierć.

Co jest główną przyczyną zaszadzeń?

Główną przyczyną zatruc w budynkach mieszkalnych jest niesprawność przewodów kominowych: wentylacyjnych i spalinowych. Wadliwe działanie wspomnianych instalacji może wynikać z ich nieszczelności, braku konserwacji, wad konstrukcyjnych. Może to prowadzić do niedrożności przewodów,

braku ciągu, a nawet do powstawania zjawiska ciągu wstecznego, polegającego na tym, że dym zamiast wydostawać się przewodem kominowym na zewnątrz – cofa się do pomieszczenia. Prawo budowlane zobowiązuje zarządców oraz właścicieli obiektów budowlanych, w tym m.in. budynków mieszkalnych wielorodzinnych oraz jednorodzinnych, do przeprowadzenia kontroli przewodów kominowych co najmniej raz w roku.

Jak uniknąć zaccadzenia?

Przeprowadzaj kontrole techniczne, w tym sprawdzaj szczelność przewodów kominowych, systematycznie je oczyszczaj i sprawdzaj ciąg powietrza. Piece i podgrzewacze wody, zwłaszcza gazowe, w których odbywa się proces spalania użytkuj zgodnie z instrukcją producenta. W przypadku wymiany okien lub drzwi na nowe, sprawdź poprawność działania wentylacji, być może konieczne będzie założenie dodatkowego wywietrznika lub kratki wentylacyjnej. Nie mów, że będzie Ci „wiało”. Od prawidłowego ciągu zależy Twoje życie. Często wietrz pomieszczenia, w których odbywa się proces spalania, a najlepiej – rozszczelnij trochę okna.

W trosce o własne bezpieczeństwo rozważ zamontowanie w domu także czujki gazu. Detektor mierzy stężenia gazu w powietrzu bez znaczenia, czy są jest to gaz ziemny, płynny czy nawet opary benzyny. Jeśli nasycenie trujących substancji zbliża się do granicznej wartości bezpieczeństwa, system alarmujący o zagrożeniu włącza się.

Przed czym chroni czujka gazu?

Jeżeli w Twoim mieszkaniu, np. w kotłowni lub łazience, znajduje się instalacja gazowa, zastanów się nad zamontowaniem czujki gazu ziemnego. W przypadku rozszczelnienia się instalacji, zasygnalizuje Ci pojawienie się w Twoim mieszkaniu palnej mieszaniny gazów (grożącej wybuchem). Szczególnie potrzebne są w pomieszczeniach, gdzie używa się pieców gazowych.

Koszt wyposażenia mieszkania w takie czujki jest niewspółmiernie niski do korzyści, jakie daje ich

zastosowanie. Pamiętaj – czujki mogą uratować Tobie i Twoim bliskim życie!

Gdzie w pomieszczeniu nie należy montować czujek:

- w przestrzeni zamkniętej (np. w szafce),
- w miejscach, w których może być zasłonięty (np. meblami lub zasłonami),
- bezpośrednio nad zlewem lub kuchenką,
- w pobliżu okien lub drzwi, kratki wentylacyjnej lub innych otworów wentylacyjnych,
- w pobliżu wentylatora wyciągowego,
- w miejscu, w którym temperatura może spadać poniżej -10°C lub przekraczać 45°C , chyba, że czujnik jest przystosowany do pracy w innych temperaturach,
- w miejscach mokrych lub wilgotnych,
- nad źródłami ciepła na przykład grzejnikami, nawiewnikami gorącego powietrza,
- blisko rozcieńczalników, rozpuszczalników oraz odświeżaczy powietrza.

Wszystkie opisane powyżej czujki ostrzegą Cię o niebezpieczeństwie, pozwalając na odpowiednią reakcję: ewakuację, powiadomienie służb ratowniczych oraz ewentualnie samodzielne gaszenie pożaru lub przewietrzenie pomieszczeń.

W pomieszczeniach mieszkalnych mogą być montowane tylko i wyłącznie czujniki tlenku węgla spełniające normę PN-EN50291-1:2010/A1:2013-05.

źr.: KP PSP Limanowa

Podsumowanie realizacji porozumienia dotyczącego montażu czujek tlenku węgla i gazu

31 grudnia 2019r. została zakończona i podsumowana akcja KPPSP, mająca na celu montaż czujek tlenku węgla i czujek gazu na terenie miasta i gminy Mszana Dolna. Montaż czujek to efekt realizacji porozumienia o współpracy pomiędzy KPPSP w Limanowej reprezentowaną przez mł.bryg. Wojciecha Frączka a Towarzystwem Ziemi Mszańskiej reprezentowanym przez Pana Franciszka Dziedzinę, które pozyskało 100 czujników tlenku węgla oraz gazu głównie na potrzeby ludzi starszych.

Działania strażaków polegały na udzieleniu instruktażu i pomocy przy montażu tych urządzeń w wytypowanych domach.

Zamontowana czujka w pomieszczeniu ma za zadanie wykryć obecność tlenku węgla lub gazu (w zależności od rodzaju czujki), a prawidłowo zainstalowana może nas ostrzec przed niebezpieczeństwem, emitując głośny sygnał dźwiękowy.

Straż Pożarna przypomina:

Czad, czyli tlenek węgla, ma silne właściwości toksyczne. Jest bezwonny, bezbarwny i pozbawiony smaku. Jest lżejszy od powietrza dlatego też gromadzi się głównie pod sufitem. Objawy towarzyszące zatruciu czadem to m.in. bóle i zawroty głowy, duszność, senność, osłabienie oraz przyspieszona czynność serca.

źródło: KPPS Limanowa

Ekointerwencja – w trosce o jakość powietrza

Pod adresem strony : <https://powietrze.malopolska.pl/ekointerwencja/> dostępny jest formularz dający mieszkańcom możliwość zgłoszenia podejrzenia spalania niedozwolonych substancji lub odpadów. Uzupełniając formularz - zostaje on przesłany do Urzędu Marszałkowskiego po czym trafia do gminnego ekodoradcy z informacją o miejscu podejrzenia i krótkim opisem problemu. Po takim zgłoszeniu, podejmowane są konkretne działania, a jest to kontrola Straży Miejskiej lub Ekodoradcy.

Podczas kontroli wymagane są dokumenty zakupu paliwa stałego, dokumenty potwierdzające wywóz śmieci, jeśli konieczne - dokumenty dotyczące certyfikacji kotła. Badana jest wilgotność drewna opałowego i w jaki sposób jest składowane a także w razie widocznego naruszenia, pobierane są również próbki popiołu do badań laboratoryjnych .

Poprzez ten sam formularz istnieje możliwość zgłaszania uciążliwego przedsiębiorcy z sąsiedztwa , wystarczy odznaczyć zakładkę : *Naruszenie ochrony środowiska przez przedsiębiorcę* . Kontrole w tym przypadku przeprowadza Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

Jeśli zgłosimy sprzedaż węgla złej jakości sprawa trafi do Inspekcji Handlowej .

Przypominamy, przy zakupie węgla sprzedający zobowiązany jest wydać nam certyfikat jakości sprzedawanego paliwa. Jest on wymagany przy kontroli .

PAMIĘTAJMY! w domowych piecach obowiązuje całkowity zakaz

spalania :

- plastikowych pojemników i butelek po napojach,
- zużytych opon i innych odpadów z gumy,
- przedmiotów z tworzyw sztucznych,
- elementów drewnianych pokrytych lakierem,
- sztucznej skóry,
- opakowań po rozpuszczalnikach czy środkach ochrony roślin,
- opakowań i pozostałości po farbach i lakierach,
- plastikowych toreb z polietylenu,
- papieru bielonego związkami chloru z nadrukiem farb kolorowych,
- mokrych liści, trawy, gałęzi.

Skrót do formularza ekointerwencji widnieje również na stronie internetowej Urzędu Miasta Limanowa, jako element graficzny.

Bieżące informacje z zakresu ochrony powietrza znajdują się adresem :

<https://www.facebook.com/limanowawzdrowejatmosferze/>

SPALANIE ODPADÓW – CZY TO DOZWOLONE?

W DOMOWYCH KOTŁACH, PIECACH I KOMINKACH NIE MOŻNA SPALAĆ*:

**KOLOROWYCH GAZET,
OPAKOWAŃ NA JAJKA,
KARTONÓW
Z NADrukAMI**

**UBRAŃ, KALOSZY,
GUMOWYCH OPON,
PIELUCH**

KSIĄŻEK

BUTELEK PET

**KLEJONYCH PŁYT
WIÓROWYCH,
PŁYT MDF**

FOLIOWYCH TOREB

**LAKIEROWANEGO
DREWNA, STARYCH OKIEN,
FRAMUG, MEBLI,
LAKIEROWANYCH
PALET, ODPADÓW
DREWNIANYCH
LAKIEROWANYCH**

**ODPADÓW WĘGLOWYCH
– DROBNEGO, WILGOTNEGO
MIAŁU, MUŁU
I FLOTOKONCENTRATU****

* Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku.

** Uchwały antysmogowe

**UM LIMANOWA
18 337 20 54
WEW.162**

GDY PODEJRZEWASZ, ŻE W TWOJEJ OKOLICY SPALANE SĄ ODPADY, KONIECZNIE ZGŁOŚ TO STRAŻY MIEJSKIEJ, POD NUMEREM TELEFONU 986 LUB DO URZĘDU MIASTA/GMINY.

Nabór wniosków na dofinansowanie w systemie SOW

Od roku 2020 zostały aktywowane **nabory wniosków w formie elektronicznej** na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych oraz do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. Informujemy Państwa o możliwości skorzystania z takiej pomocy w formie elektronicznej poprzez elektroniczne złożenie wniosku w systemie SOW – System Obsługi Wsparcia.

Link do materiału na portalu SOW:

<https://portal-sow.pfron.org.pl/opencms/export/sites/pfron-sow/sow/jst/aktualnosci/turnusy-rehabilitacyjne-i-predmioty-ortopedyczne-zapraszamy-do-skladania-wnioskow-o-dofinansowanie-bez-wychodzenia-z-domu-/index.html>

Bezpłatna infolinia, wspierająca użytkowników SOW, gdzie pracownicy udzielają pomocy w obsłudze programu:

<https://portal-sow.pfron.org.pl/opencms/export/sites/pfron-sow/sow/infolinia/>

800 889 777

Podsumowanie realizacji porozumienia dotyczącego montażu czujek tlenku węgla i gazu

W dniu 31 grudnia 2019r. została zakończona i podsumowana akcja, mająca na celu montaż czujek tlenku węgla i czujek gazu na terenie miasta i gminy Mszana Dolna.

Montaż czujek to efekt realizacji porozumienia o współpracy pomiędzy KPPSP w Limanowej reprezentowaną przez mł.bryg. Wojciecha Frączka a Towarzystwem Ziemi Mszańskiej reprezentowanym przez Pana Franciszka Dziedzinę, które pozyskało 100 czujników tlenku węgla oraz gazu głównie na potrzeby ludzi starszych.

Działania strażaków naszej komendy polegały na udzieleniu instruktażu i pomocy przy montażu tych urządzeń w wytypowanych domach – informuje KP PSP w Limanowej.

Zamontowana czujka w pomieszczeniu ma za zadanie wykryć obecność tlenku węgla lub gazu (w zależności od rodzaju czujki), a prawidłowo zainstalowana może nas ostrzec przed niebezpieczeństwem, emitując głośny sygnał dźwiękowy.

Przypominamy

Czad, czyli tlenek węgla, ma silne właściwości toksyczne. Jest bezwonny, bezbarwny i pozbawiony smaku. Jest lżejszy od powietrza dlatego też gromadzi się głównie pod sufitem. Objawy towarzyszące zatruciu czadem to m.in. bóle i zawroty głowy, duszność, senność, osłabienie oraz przyspieszona czynność

serca.

Uczniowie uwrażliwieni na problem nietrzeźwych kierowców.

Szkoła Podstawowa nr 3 w Kasince Małej wzięła udział w ogólnopolskiej kampanii społecznej NO PROMIL – NO PROBLEM.

Celem akcji jest ograniczenie na terenie Małopolski liczby osób prowadzących samochód pod wpływem środków psychoaktywnych oraz zmiana społecznego nastawienia wobec nietrzeźwych kierowców poprzez wzmocnienie krytycznej postawy u pasażerów mających zastrzeżenia co do stanu trzeźwości kierującego.

W tym celu prowadzone są zajęcia z pedagogiem szkolnym, które pomogą umocnić wspólną komunikację i zwrócić uwagę dzieci na różne nieprawidłowe sytuacje. Spotkania poprzedzone są rozmową z uczniami, których tematyka związana jest z ruchem drogowym, bezpieczeństwem jazdy, właściwymi postawami podczas ruchu drogowego osób dorosłych oraz dzieci.

Dzięki kampanii dzieci uczą się, jakie mogą być skutki niewłaściwych zachowań osób dorosłych prowadzących samochód pod wpływem alkoholu, by widząc takie niepożądane sytuacje, umiały odpowiednio zareagować poprzez poproszenie o pomoc osoby postronne w rozwiązaniu problemu.

źródło/ fot.: UG Mszana Dolna

Spotkanie opłatkowe Strażaków z Powiatu Limanowskiego

13 grudnia w restauracji „Siwy Brzeg” w Limanowej na wspólnym spotkaniu opłatkowym spotkali się strażacy Państwowych oraz Ochotniczych jednostek Straży Pożarnej z terenu powiatu limanowskiego. Spotkanie było okazją do złożenia życzeń świątecznych oraz tradycyjnego przełamania się opłatkiem.

Podczas strażackiej wigilii obecni byli przedstawiciele władz samorządowych, powiatowych i gminnych m.in. Burmistrzowie i Wójtowie z terenu powiatu limanowskiego i prezesi gminni ZOSP RP. Powiat Limanowski reprezentowali: Starosta Limanowski Mieczysław Uryga, Wicestarosta – Agata Zięba, radni powiatu – Stefan Hutek i Jan Puchała, a także przedstawiciele Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obywatelskich: Dyrektor Zygmunt Biedroński wraz z zastępcą – Dariuszem Jeżem.

Na spotkanie opłatkowe przybyli również posłowie RP: Wiesław Jarczyk oraz Urszula Nowogórska, senator RP Jan Hamerski, radny sejmiku woj. małopolskiego Grzegorz Biedroń. Nie

zabrakło przedstawicieli lokalnych służb , które reprezentowane były przez: z-cę komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Piotr Filipka, komendant powiatowy PSP mł.bryg. Wojciech Frączka prezesa ZOSP RP w Limanowej dh. Grzegorz Janczyk oraz komendant powiatowy policji podinsp. Dorota Tokarz.

Gośćmi spotkania opłatkowego byli także duchowni: kapelan powiatowy strażaków ks. Bogdan Stelmach, który poprowadził okolicznościową modlitwę, a także kapelan małopolskich strażaków ks. bryg. Władysław Kulig oraz proboszcz parafii Matki Boskiej Bolesnej ks. Prałat Wiesław Piotrowski.

Zbliżający się koniec roku to czas sprzyjający podsumowaniom. Spotkanie opłatkowe stało się dobrą okazją do uhonorowania najbardziej zasłużonych członków strażackiej braci. Medalami odznaczono trzy osoby:

- **Kazimierz Czyrnek** – Wiceprezes ZOW ZOSP RP; odznaczony Medalem Św. Floriana „Cracovia”

- **Jan Puchała** – były Starosta Limanowski i radny powiatowy obecnej kadencji, odznaczony został Złotym Krzyżem Orderu św. Floriana

- **Grzegorz Janczy** – odznaczony Srebrną Odznaką Honorową Województwa Małopolskiego

Ważnym punktem spotkania były wystąpienia zaproszonych gości. Starosta Limanowski składając życzenia bożonarodzeniowe i noworoczne, podziękował strażakom za ich codzienną pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu oraz dobrą współpracę na rzecz wdrażania rozwiązań służących poprawie bezpieczeństwa przeciwpożarowego w regionie. Podczas przemówień gości padło wiele słów uznania dla ciężkiej i odpowiedzialnej służby strażaków, dla ich ofiarności podejmowanych działań na rzecz bezpieczeństwa obywateli i ich mienia.

Na zakończenie spotkania, które przebiegło w niezwykle ciepłej i serdecznej atmosferze wszyscy podzielili się opłatkami oraz złożyli życzenia. Muzyczną oprawę wieczoru zapewnili przedstawiciele orkiestry działającej przy OSP Męcina.

źródło: PSP w Limanowej

---

38. rocznica wprowadzenia stanu wojennego. Zapal Światło Wolności

13 grudnia 1981 roku o godzinie 6 rano generał Wojciech Jaruzelski w wystąpieniu poinformował o ukonstytuowaniu się

Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego i wprowadzeniu stanu wojennego na terenie całej Polski. Zatrzymania działaczy opozycyjnych i związkowców z Solidarności rozpoczęły się 12 grudnia przed północą. Przygotowania do wprowadzenia stanu wojennego trwały ponad rok. Dziś przypada 38. rocznica wprowadzenia w Polsce stanu wojennego.

Uczcijmy pamięć ofiar stanu wojennego – poległych w starciach z milicją, śmiertelnie pobitych na komisariatach, internowanych, a także zwykle zapomnianych, zmarłych z powodu braku opieki medycznej. Zachęcamy do włączenia się w akcję Zapal Światło Wolności, która polega na tym, że dziś 13 grudnia o godzinie 19:30 w oknach milionów domów, ale także urzędów, szkół i innych instytucji zapłoną świece – symbol upamiętniający ofiary stanu wojennego. W akcji może wziąć także udział zapalając świeczkę w oknie lub wirtualnie na stronie swiatlowolnosci.ipn.gov.pl.

13 grudnia 1981 roku o godzinie 6 rano Polskie Radio nadało wystąpienie generała Wojciecha Jaruzelskiego, w którym informował on o ukonstytuowaniu się Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego (WRON) i wprowadzeniu na mocy dekretu Rady Państwa

stanu wojennego na terenie całego kraju. Władze komunistyczne jeszcze 12 grudnia przed północą rozpoczęły zatrzymywanie działaczy opozycji i Solidarności. W ciągu kilku dni w 49 ośrodkach internowania umieszczono około 5 tysięcy osób. W ogromnej operacji policyjno-wojskowej użyto 70 tysięcy żołnierzy, 30 tysięcy milicjantów, 1750 czołgów, 1900 wozów bojowych i 9 tysięcy samochodów.

Przygotowania do wprowadzenia stanu wojennego trwały ponad rok. Kontrolował je m.in. naczelny dowódca wojsk Układu Warszawskiego marszałek Wiktor Kulikow oraz ludzie z jego sztabu. Na potrzeby stanu wojennego sporządzono projekty różnych aktów prawnych, wydrukowano w Związku Sowieckim 100 tys. egzemplarzy obwieszczenia o wprowadzeniu stanu wojennego, ustalono listy komisarzy wojskowych mających przejąć kontrolę nad administracją państwową i większymi zakładami pracy, a także wybrano instytucje i przedsiębiorstwa, które miały zostać zmilitaryzowane. Od połowy października z obszarem przyszłych działań zapoznawało się ponad tysiąc Wojskowych Terenowych Grup Operacyjnych. Intensywne ćwiczenia w walkach z tłumem przechodziły oddziały ZOMO. W więzieniach przygotowano miejsca dla około 5 tysięcy działaczy Solidarności i opozycji, którzy mieli zostać internowani na podstawie list sporządzanych od początku 1981 r.

Decyzja o wprowadzeniu stanu wojennego zaakceptowana została 5 grudnia 1981 r. przez Biuro Polityczne KC PZPR. Generał Jaruzelski otrzymał swobodę wyboru konkretnej daty rozpoczęcia operacji. W nocy z 8 na 9 grudnia 1981 roku w trakcie spotkania z przebywającym w Warszawie marszałkiem Kulikowem poinformował go o planowanych działaniach, nie podając jednak konkretnej daty ich rozpoczęcia.

Notatka z tego spotkania, sporządzona przez generała Wiktora Anoszkina – adiutanta marszałka Kulikowa – została w całości opublikowana przez historyka IPN profesora Antoniego Dudka w „Biuletynie IPN” nr 12 (107) z grudnia 2009 r. Wynika z niej, że gen. Jaruzelski wprost zażądał wsparcia militarnego po

wprowadzeniu stanu wojennego, mówiąc: „Strajki są dla nas najlepszym wariantem. Robotnicy pozostaną na miejscu. Będzie gorzej, jeśli wyjdą z zakładów pracy i zaczną dewastować komitety partyjne, organizować demonstracje uliczne itd. Gdyby to miało ogarnąć cały kraj, to wy (ZSRR – red.) będziecie nam musieli pomóc. Sami nie damy sobie rady”. Marszałek Kulikow, któremu – jak podkreślał prof. Dudek – myśl o dowodzeniu operacją stłumienia kontrrewolucji w Polsce nie była obca, odpowiedział: „Jeżeli nie starczy waszych sił, to pewnie trzeba będzie wykorzystać 'Tarczę-81' (za tym kryptonimem krył się przypuszczalnie plan operacji wojskowej Układu Warszawskiego w Polsce). Kulikow dodał: „Zapewne Wojsko Polskie samo poradzi sobie z tą garstką rewolucjonistów”. Jaruzelski zauważył wtedy, że „na przykład Katowice liczą około 4 mln mieszkańców. To taka Finlandia, a wojska – jeśli nie liczyć dywizji obrony przeciwlotniczej – nie ma. Dlatego bez pomocy nie damy rady”. „Byłoby gorzej, gdyby Polska wyszła z Układu Warszawskiego” – dodał Jaruzelski.

Kulikow podkreślał, że „najpierw należy wykorzystać własne możliwości”. Pod koniec rozmowy spytał, czy może zameldować Breżniewowi, że „podjęliście decyzję o przystąpieniu do realizacji planu”. W odpowiedzi Jaruzelski odparł: „Tak, pod warunkiem, że udzielicie nam pomocy”. Według A. Dudka, notatka Anoszkina sugeruje, że Jaruzelski nie tylko wiedział, iż Rosjanie nie zamierzają interweniować, ale wcześniej domagał się od nich udzielenia pomocy wojskowej. Historyk IPN zauważył, że wypowiedzi Kulikowa nie zawierały jednoznacznej obietnicy pomocy wojskowej w tłumieniu protestów społecznych w Polsce, ale też jej nie wykluczały.

źr.: TVP24/ipn

Przypominamy! Centrum Turystycznej przeniesione

Powiatowe Informacji zostało

Przypominamy, że w związku z rewitalizacją limanowskiego rynku, Powiatowe Centrum Informacji Turystycznej w Limanowej znajduje się w pokoju 347 (III piętro) w budynku Starostwa Powiatowego w Limanowej ul. Józefa Marka 9 i jest otwarte od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 15:30.

Tak jak do tej pory w PCiT można uzyskać i informację turystyczną oraz skorzystać z materiałów promocyjnych i turystycznych Powiatu Limanowskiego oraz Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej. Numer telefonu i mail pozostaje taki sam.

Tel. 18 3375 800

Mail: pcit@powiat.limanowski.pl